

Evaluering af Kriminalforsorgens samarbejde med Dialog mod Vold

Rapporten er udarbejdet af Susanne Clausen, Straffuldbyrdelseskontoret,
Direktoratet for Kriminalforsorgen
August 2011

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Baggrund.....	3
3. Analyse af oplysninger fra tjenestestederne.....	5
4. Analyse af oplysninger fra Dialog Mod Vold.....	7
4.1. Forløb.....	7
4.2. Behandlingslængde	9
5. Opslag i Klientsystemet	9
5.1. Dom	9
5.2. Vilkår.....	10
5.3. Status i Kriminalforsorgen pt.....	12
5.4. Ny kriminalitet	13
6. Omtale af rapport fra servicestyrelsen.....	14
7. Opsummering og konklusion	16
Bilag 1 Indberetningsskema	18
Bilag 2 Antal indberetninger modtaget fra Kriminalforsorgens tjenestesteder.....	19

1. Indledning

Denne rapport er en opfølgning på rapporten ”Midtvejsevaluering af Kriminalforsorgens samarbejde med Dialog Mod Vold”, som er udgivet af Direktoratet for Kriminalforsorgen i februar 2010.

Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvor stor en andel af klienterne i målgruppen Kriminalforsorgens tjenestesteder henviser til behandling hos Dialog Mod Vold (DMV) og det videre forløb for disse, dvs. om klienterne har gennemført behandlingsprogrammet, og hvor mange der recidiverer til ny voldskriminalitet.

Datamaterialet til brug for undersøgelsen består af indberetningsskemaer, som er indsendt af Kriminalforsorgens tjenestesteder, og oplysningsskemaer og kontrakter, som er indsendt af DMV. Endvidere er der indsamlet oplysninger ved opslag i Kriminalforsorgens Klientssystem.

I afsnit 2 beskrives baggrunden for undersøgelsen. I afsnit 3 analyseres de oplysninger, som er modtaget fra Kriminalforsorgens tjenestesteder og i afsnit 4 analyseres oplysningerne fra DMV. I afsnit 5 præsenteres resultater fra opslag af sagerne i Kriminalforsorgens Klientssystem. I afsnit 6 gennemgås resultaterne fra Servicestyrelsens evaluering af fire behandlingsprogrammer til mænd, som har begået vold. Her er der særligt fokus på evalueringen af DMV. Afsnit 7 er en opsummering og konklusion.

2. Baggrund

I november 2008 indgik Direktoratet for Kriminalforsorgen en samarbejdsaftale med Dialog Mod Vold (DMV) om at henvise klienter, som var sigtet eller dømt for vold i nære relationer, til et behandlingstilbud hos Dialog Mod Vold.

Dialog Mod Vold er et behandlingstilbud, som retter sig mod personer, som har været voldelige overfor deres nærmeste.¹ Behandlingstilbuddet DMV har eksisteret siden 2002, hvor det blev oprettet som et resultat af regeringens handleplan til bekæmpelse af vold mod kvinder (fra 2000). DMV startede med en afdeling i København (2002) og blev i 2005 udvidet med afdelinger i hhv. Århus og Odense.

Behandlingen består primært af samtaler og gruppeforløb med de voldelige mænd. Behandlingsforløbet varer sædvanligvis et år. Ud over behandlingstilbuddet til mændene, kan DMV også tilbyde samtaler eller behandling til deres partner og eventuelle børn. Den terapeutiske behandling hos DMV bliver varetaget af psykologer og pædagoger med en terapeutisk efteruddannelse. Indtil Direktoratet for Kriminalforsorgen indgik en samarbejdsaftale med DMV

---

¹ Ifølge DMVs hjemmeside retter behandlingstilbuddet sig primært mod mænd, men DMV oplyser, at de også har kvinder i behandling. Eftersom det primært er mænd, som modtager behandling, vil de klienter, som Kriminalforsorgen henviser til behandling, blive omtalt som ”mænd” i denne rapport, selvom det i princippet også kan være kvinder. Aktuelt drejer det sig om to kvinder, som er blevet henvist til behandling hos DMV af Kriminalforsorgen.

har de primært haft klienter, som har henvendt sig frivilligt, eller som er blevet henvist af de sociale myndigheder. De klienter, som bliver henvist til DMV af Kriminalforsorgen, udgør kun en delmængde af DMVs klienter. Ifølge en rapport fra Servicestyrelsen fra 2011, udgjorde Kriminalforsorgens klienter 23 pct. af DMVs samlede klientel i perioden 2009-2010.

Målgruppen for behandlingen er samtlige Kriminalforsorgens klienter (mænd og kvinder), dvs. varetægtsfængslede, afsonere og KiF-klienter. KiF-klienterne kan have fået et vilkår om behandling hos DMV i forbindelse med en betinget dom eller en prøveløsladelse eller kan ligesom de øvrige typer af klienter deltage i behandlingen frivilligt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen indgik i 2008 en toårig kontrakt med DMV (fra d 1. november 2008 til 31. oktober 2010). I efteråret 2010 blev der indgået en ny etårig kontrakt, som forløber til d. 31. oktober 2011. Denne kontrakt er blevet forlænget indtil udgangen af april 2012. Forsøget er finansieret af midler fra sats-puljen. Den nuværende samarbejdsaftale betyder, at Kriminalforsorgen har 77 behandlingspladser hos DMV.

Tabel 1 viser hvor mange af kriminalforsorgens klienter, som har skrevet kontrakt med DMV, siden samarbejdsaftalen blev indgået.

Tabel 1 Antal indgående kontrakter

Kvartal	Antal
1. kvartal 2009 ²	7
2. kvartal 2009	5
3. kvartal 2009	8
4. kvartal 2009	14
1. kvartal 2010	18
2. kvartal 2010	16
3. kvartal 2010	21
4. kvartal 2010	12
1. kvartal 2011	15
2. kvartal 2011	7
I alt	123

Som tabellen viser, blev der ikke indgået så mange behandlingskontrakter i starten af 2009, men efter en forsigtig start steg antallet af indgåede behandlingskontrakter sidst i 2009 og i 2010. I første kvartal 2011 er der også blevet indgået en del kontrakter, men herefter ses et fald i andet kvartal 2011.

² Heraf havde én klient reelt allerede underskrevet kontrakten i november 2008.

3. Analyse af oplysninger fra tjenestestederne

I efteråret 2009 iværksatte Straffuldbyrdelseskontoret en undersøgelse, der betød, at kriminalforsorgens tjenestesteder blev bedt om at indberette, hvor mange af deres klienter der var potentielle klienter under forsøgsordningen om at henvise klienter til DMV. Det vil i praksis sige, hvor mange af deres klienter som var dømt for vold i nære relationer. Tjenestestederne blev endvidere bedt om at oplyse om, hvorvidt klienterne var blevet henvist til behandling hos DMV, og i fald de ikke var, angive årsagen til dette.

At klienten er blevet henvist er defineret som, at klienten er blevet informeret om, at et sådan behandlingstilbud findes og er blevet spurgt om vedkommende har lyst til at få besøg af en behandler fra DMV.

Undersøgelsen forløb i de følgende fire kvartaler: d. 1. okt.-31. dec. 2009, 1. jan.-31. marts 2010, d. 1. april-30. juni 2010, og d. 1. juli-30. sep. 2010. De fire kvartaler er markeret med gråt i tabel 1.

I den etårige periode modtog Straffuldbyrdelseskontoret i alt 304 indberetninger fra tjenestestederne om personer, som er dømt for vold i nære relationer. I fire af disse indberetninger er der ikke angivet navn eller cpr. nr., hvorfor det ikke er muligt at identificere personerne. Bilag 1 viser det anvendte indberetningsskema, mens bilag 2 viser en oversigt over besvarelserne fra tjenestestederne i de fire kvartaler. Mellem 12-15 tjenestesteder har ikke leveret en indberetning i et af de fire kvartaler. Det svarer til, at der har været en besvarelsesprocent på 79-83 pct. i de fire kvartaler. En manglende besvarelse er markeret med gråt i oversigten. Tre tjenestesteder har slet ikke deltaget i undersøgelsen med indberetninger i nogle af de fire kvartaler. Der er 63 indberetninger, hvor en person er indberettet mere end én gang (2-5 gange), enten fordi flere tjenestesteder har indberettet personen (fx ved skift fra et fængsel til et andet fængsel eller overgang fra fængsel til tilsyn) eller fordi tjenestestedet har indberettet personen flere gange (i flere kvartaler). Når materialet er rensset for disse afvigelser, er der 260 unikke identificerbare personer tilbage.

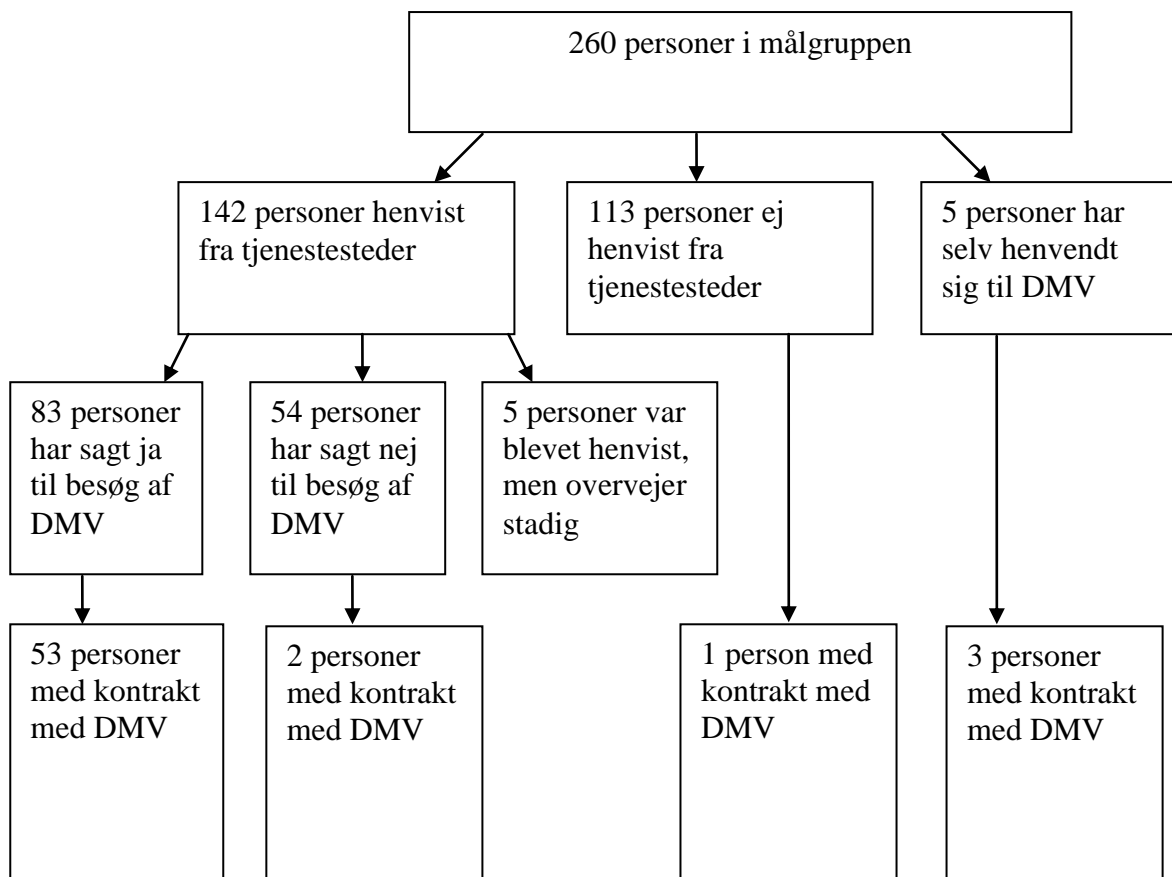
Figur 1 viser forløbet for disse 260 personer, som ligger inden for forsøgsordningens område, og som er blevet indberettet til Straffuldbyrdelseskontoret. Som figuren viser, har tjenestestederne i den etårige periode henvist 142 personer til DMV, mens 113 personer ikke er blevet henvist, og fem personer selv har henvendt sig til DMV.

Af de 142 personer, som er blevet henvist til DMV, har 83 takket ja til at få besøg af en behandler fra DMV, mens 54 personer har afvist dette. På indberetningstidspunktet var der endvidere fem personer, som var blevet henvist, men endnu ikke havde taget stilling til, hvorvidt de ville i kontakt med DMV.

53 af de 83 personer, som er blevet henvist til DMV, har skrevet under på en behandlingskontrakt med DMV. Det betyder, at knap 2/3 af de henviste har indgået en kontrakt. To personer, som har takket nej til besøg af DMV, har tilsyneladende alligevel underskrevet en behandlingskontrakt, mens en person, som ikke er blevet henvist, ligeledes har underskrevet en behandlingskontrakt.

Endeligt har tre af de fem personer, som selv har henvendt sig til DMV, underskrevet en behandlingskontrakt. Det betyder, at der i alt er indgået 59 kontrakter af de 260 personer, hvor Kriminalforsorgen har modtaget en indberetning fra tjenestestederne.³

Figur 1 Forløb blandt personer inden for forsøgsordningens område

Opgørelsen viser, at 142 ud af 260 personer, som har begået vold i nære relationer, er blevet henvist til behandling hos DMV. Det svarer til 55 pct. Når alle ikke er blevet henvist, kan det ikke udelukkes, at der er nogle klienter, som burde være blevet henvist og/eller ville have takket ja til behandling i fald, de havde fået tilbuddet. Hvad er så årsagen til, at klienterne ikke er blevet henvist til DMV? Tabel 2 viser de forklaringer, som tjenestestederne giver på, hvorfor de ikke i alle tilfælde har henvist klienterne til DMV.

Flere ansatte på tjenestestederne giver som begrundelse, at de ikke kender til – eller ikke kender nok til – Kriminalforsorgens samarbejde med DMV (i alt 14 pct. af sagerne). Der er ingen, der begrundet det med, at de ikke vidste, hvordan en henvisning til DMV foregik.

³ Af tabel 1 fremgår, at der i samme periode er 69 personer, som har underskrevet en behandlingskontrakt. De øvrige ti kontrakter kan således angå klienter, som tjenestestederne har glemt at indberette til Straffuldbyrdelseskontoret eller klienter fra de tjenestesteder, som ikke har deltaget med indberetninger.

I 7 pct. af sagerne angiver de ansatte på tjenestestedet, at de ikke har henvist til DMV, fordi de ikke mente, at klienten ville i behandling. I 13 pct. af sagerne begrundes den manglende henvisning med, at klienten er blevet henvist til eller i gang med anden form for behandling.

Tabel 2 Begrundelse for ej henvisning

	Antal	Procent
Kendte ikke til samarbejde med DMV	4	4%
Vidste ikke hvordan henvisning til DMV foregik	0	0%
Havde ikke nok kendskab til DMVs behandling til, at jeg vurderede, det var forsvarligt at henvise klient	11	10%
Troede ikke, at klienten ville i behandling	8	7%
Iværksat anden type behandling/tiltag	15	13%
Behandling hos DMV vurderes ikke egnet	21	19%
Klient har ikke erkendt kriminaliteten	5	4%
Endnu ikke henvist	13	12%
Øvrige begrundelser	13	12%
Årsag ikke angivet	23	20%
I alt	113	100%

I en femtedel af sagerne (19 pct.) angiver tjenestestederne, at de ikke mener, behandlingen hos DMV er egnet til klienten. I fem sager (4 pct.) har klienten ikke erkendt kriminaliteten (og formodes derfor ikke motiveret til behandling). I 12 pct. af sagerne er klienten endnu ikke blevet henvist på indberetningstidspunktet. Ligeledes 12 pct. giver andre begrundelser (fx at klienten ikke talte dansk, ikke kunne få udgang, havde et kort fængselsophold eller havde fået lov til at afsone med elektronisk fodlænke). I 20 pct. af indberetningerne er årsagen til den manglende henvisning ikke oplyst.

4. Analyse af oplysninger fra Dialog Mod Vold

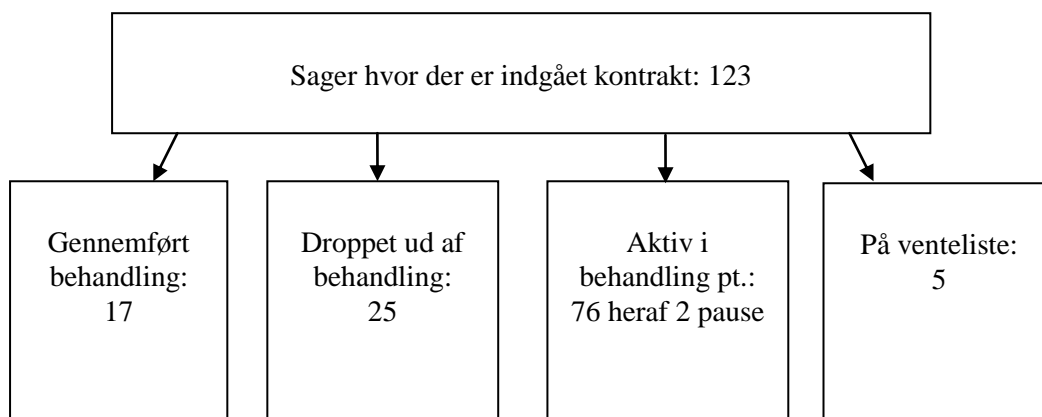
4.1. Forløb

Oplysningerne i dette afsnit stammer fra DMV. En gang om måneden modtager Straffuldbyrdelseskontoret i Direktoratet for Kriminalforsorgen en oversigt over de personer, som har underskrevet kontrakt med DMV. Undersøglesperioden omfatter efteråret 2008 til og med juni 2011. Undersøglesperioden strækker sig således både før og efter den undersøgelse blandt tjenestestederne, der er beskrevet i afsnit 3.

Figur 2 viser, hvor mange klienter fra Kriminalforsorgen, som har skrevet kontrakt med DMV og hvordan behandlingsforløbet har været i disse sager indtil udgangen af juni 2011.⁴

⁴ Undersøgelsen fra 2010 indeholder på baggrund af oplysninger fra DMV en opgørelse over, hvor mange personer der er henvist til DMV fra Kriminalforsorgen uanset, om de ender med at indgå en behandlingskontrakt eller ej. DMV registrerer imidlertid ikke længere, hvor mange klienter som er blevet henvist, men ikke indgår en kontrakt, hvorfor det ikke er muligt at oplyse om samtlige antal henviste i denne rapport.

Figur 2 Forløb blandt klienter, som har skrevet kontrakt med DMV

Som det fremgår af figuren, er der indgået en behandlingskontrakt mellem DMV og klienten i 123 tilfælde. Af disse 123 havde 17 klienter gennemført behandlingen ved udgangen af juni 2011. 25 klienter var droppet ud af behandlingen og 76 klienter var stadig i gang med behandlingen, heraf var der dog pause i behandlingen for to klienters vedkommende. Endvidere var fem klienter på venteliste til at komme i behandling.

Som det fremgår af tabel 3, giver DMV mange forskellige årsager til, at klienterne er droppet ud af behandling. Den begrundelse, som optræder oftest, er, at klienten er udeblevet fra behandling evt. i forbindelse med, at vedkommende er blevet løsladt.

Tabel 3 Årsag til dropout

	Antal	Procent
Død	1	4%
Stofmisbrug	2	8%
For lang transporttid	1	4%
Varetægtsfængslet	2	8%
Manglende motivation, ønsker at stoppe	3	12%
Udeblevet	8	32%
Udeblevet efter løsladelse	4	16%
Indlagt psykiatrisk hospital	1	4%
Under uddannelse	1	4%
I alkoholbehandling	1	4%
Årsag ikke angivet	1	4%
I alt	25	100%

4.2. Behandlingslængde

Tabel 4 og 5 viser behandlingslængden for henholdsvis de klienter, som har gennemført behandlingsprogrammet hos DMV og dem, som er droppet ud af programmet.

Tabel 4 Behandlingslængde for klienter, der har gennemført program

	Antal	Procent
Under ½ år	2	12%
Mellem ½ og 1 år	5	29%
Over 1 år	10	59%
I alt	17	100%

Som det fremgår af tabel 4, har flertallet af de klienter, som har gennemført programmet, været i behandling over 1 år. Det stemmer overens med, at DMV oplyser, at behandlingstiden for programmet sædvanligvis er 12 måneder. En enkelt sag skiller sig ud ved, at klienten har været i behandling i 715 dage, dvs. næsten to år.

Af tabel 5 fremgår, hvor længe de klienter, som er droppet ud af behandlingen, før den var afsluttet, har været i behandling. Tre personer (12 pct.) er registreret med en behandlingstid på 0 dage, hvilket betyder at de er udeblevet fra første møde, efter de har underskrevet behandlingskontrakten. Som tabellen viser, er der mange klienter, der dropper ud af behandling inden ½ år eller mellem ½ og 1 år. I én sag ligger datoen for behandlingsstop før datoen for underskrivelse af kontrakten, ligesom der er én sag, hvor der mangler oplysning om dato for behandlingsstop.

Tabel 5 Behandlingslængde for klienter, der er droppet ud af program

	Antal	Procent
Nul dage	3	12%
Under ½ år	10	40%
Mellem ½ og 1 år	8	32%
Over 1 år	2	8%
Uoplyst eller fejlregistrering	2	8%
I alt	25	100%

Blandt de 74 klienter, som pt. er aktive i behandling, har 33 personer været i behandling i mere end et år. Heraf har én person været i behandling i mere end to år.

5. Opslag i Klientssystemet

Oplysningerne i denne del af rapporten stammer fra opslag i Kriminalforsorgens Klientssystem.

5.1. Dom

Tabel 6 viser, hvilken dom klienterne har fået i det fuldbyrdelsesforløb, hvor de har underskrevet behandlingskontrakten med DMV. Det skal pointeres, at klienterne har modtaget dom for flere

former for kriminalitet og er derfor ikke nødvendigvis dømt for vold i nære relationer. Når de alligevel er blevet henvist til DMV af Kriminalforsorgen, er det tilsyneladende, fordi man har skønnet, at de har denne problematik og et behandlingsbehov.

Som tabel 6 viser, har 100 personer, svarende til 81 pct. af klienterne, fået en ubetinget dom, heraf har fire personer fået en kombinationsdom og én person har fået en kombinationsdom med vilkår om samfundstjeneste. 12 personer, svarende til 10 pct., har fået en betinget dom med vilkår om tilsyn og ni personer en samfundstjenestedom. En person var varetægtsfængslet, da vedkommende underskrev behandlingskontrakten.⁵ I den sidste sag var der ingen aktuel dom, da vedkommende underskrev behandlingskontrakten i august 2010.

Det er meget forskelligt hvornår i fuldbyrdelsesforløbet af dommen, at de dømte er blevet henvist til DMV og har underskrevet behandlingskontrakten. Nogle er således blevet henvist i forbindelse med varetægtsfængslingen, andre under afsoning og andre igen mens de var under tilsyn af kriminalforsorgen i forbindelse med en betinget dom eller en prøveløsladelse. Som tidligere nævnt er nogle klienter også blevet henvist (og har skrevet kontrakt med DMV) flere gange, fx fordi de er blevet henvist af fængslet, mens de afsonede en ubetinget dom og så blevet henvist igen af KiF i forbindelse med tilsyn ved prøveløsladelse.

Tabel 6 Afgørelsens art for indexdommen

	Antal	Procent
Ubetinget dom	100	81%
Betinget dom med vilkår om tilsyn	12	10%
Betinget dom med vilkår om tilsyn og samfundstjeneste	9	7%
Varetægtsfængslet	1	1%
Ingen aktuel indexdom	1	1%
I alt	123	100%

5.2. Vilkår

Tabel 7 viser, hvor stor en andel af de dømte, der har underskrevet en kontrakt, som har fået fastsat et vilkår.⁶ Som tabellen viser, har 33 pct. fået fastsat et vilkår om behandling hos DMV i forbindelse med en prøveløsladelse. Det er således en forholdsvis stor andel af klienterne med kontrakt, som har et sådan vilkår. 12 pct. har fået fastsat vilkår om behandling hos DMV i forbindelse med en betinget dom med eller uden samfundstjeneste og én person (1 pct.) har fået fastsat vilkår om behandling hos DMV i forbindelse med afsoning i eget hjem (fodlænke).

Der er ikke muligt at fastsætte vilkår for de 13 klienter, som er blevet løsladt efter endt straf. Disse har således deltaget frivilligt i DMVs behandling. Det samme gælder de 18 personer, som har deltaget i DMVs behandling under deres afsoning.

⁵ I august 2011 var der endnu ikke faldet dom i sagen.

⁶ Oplysningerne om domme med vilkår om behandling hos DMV er baseret på Klientssystemet, idet oplysningerne fra DMV er underrapporterede.

Tabel 7 Vilkår om behandling hos DMV

	Antal	Procent
Ved prøveløsladelse	41	33%
Ved betinget dom med tilsyn	12	10%
Ved betinget dom med tilsyn og samfundstjeneste	3	2%
Ved fodlænke	1	1%
Ingen vilkår	31	25%
Løsladt efter endt straf	13	11%
Afsoner stadig indexdom	18	15%
Øvrige ⁷	4	3%
I alt	123	100%

Ud af de 41 klienter, som har vilkår i forbindelse med en prøveløsladelse, har seks gennemført programmet, mens tre er droppet ud. De resterende er enten stadig aktive i behandling, har pause i behandling eller er på venteliste til at komme i behandling. Af de 12 personer, som har vilkår i forbindelse med betinget dom, har to personer gennemført behandlingen, mens én person er droppet ud. Tre personer har vilkår om behandling hos DMV i forbindelse med en samfundstjenestedom. Af disse er én person stadig aktiv i behandling, én person er på venteliste, mens én er droppet ud. Den ene sag, hvor vedkommende har vilkår om behandling i forbindelse med en fodlænkeafsoning, er personen stadig aktiv i behandling. Undersøgelsen kan ikke belyse, om det har haft nogle konsekvenser for de fem klienter, som havde vilkår om behandling hos DMV, at de ikke har gennemført denne.

Tabel 8 viser, hvilket tjenestested som har fastsat vilkåret i de 57 sager, hvor der er blevet fastsat vilkår om behandling hos DMV. Det er kun de 22 tjenestesteder, som har fastsat et sådant vilkår, som optræder på listen, og der er således 50 tjenestesteder, som ikke har klienter med et sådant vilkår.⁸

Som det fremgår af tabellen, er det Statsfængslet ved Horserød, Statsfængslet i Sønder Omme og Statsfængslet Midtjylland, der har flest klienter, som har fået fastsat et vilkår om behandling hos DMV.

⁷ Heraf en person med ingen aktuel indexdom, en person som var varetægtsfængslet, da vedkommende indgik kontrakt og hvor der endnu ikke er faldet dom, og to personer som pt er tilsagt til afsoning.

⁸ I tabellen registreres, at KiF-afdelingerne har fastsat vilkår om behandling, selvom det er domstolen og ikke KiF, som træffer beslutning om fastsættelse af vilkår i forbindelse med betinget dom. Når det alligevel er KiF-afdelingen, der er registreret i tabellen, er det fordi, det formodes, at vilkåret bliver fastsat af domstolen efter indstilling fra KiF.

Tabel 8 Tjenestested som har fastsat vilkår

	Antal	Procent
Statsfængslet i Horserød	10	18
Statsfængslet ved Sønder Omme	6	10
Statsfængslet Midtjylland	5	9
Statsfængslet i Jyderup	3	5
Statsfængslet Møgelkær	3	5
Statsfængslet på Søbysøgård	3	5
Statsfængslet på Kragsskovhede	2	3
Statsfængslet Østjylland	1	2
Statsfængslet i Nyborg	1	2
Statsfængslet i Vridsløselille	1	2
Anstalten ved Herstedvester	1	2
Kontrakt pensionen Fyn	2	3
Pensionen Lysholmgård	1	2
Arresthuset i Hobro	1	2
Arresthuset i Nykøbing Falster	1	2
KiF-afdelingen på Fyn	4	7
KiF-afdelingen i Østjylland	4	7
KiF-afdelingen på Vestegnen	3	5
KiF-afdelingen i Midtjylland	2	3
KiF-afdelingen i Nordjylland	1	2
KiF-afdelingen i Nordsjælland	1	2
KiF-afdelingen på Sydsjælland og Lolland-Falster	1	2
I alt	57	100%

5.3. Status i Kriminalforsorgen pt.

Tabel 9 viser, hvilken status de 123 klienter havde i Klientssystemet ved opslag i juni-august 2011. Opslaget viser, at 46 personer, svarende til 37 pct., er inaktive i Klientssystemet. Det betyder, at fuldbyrdelsesforløbet er afsluttet for den dom, hvor de har skrevet behandlingskontrakt med DMV (indexdommen), og at der ikke er sket nye hændelser efterfølgende. 28 personer afsone pt. en ubetinget dom, heraf afsone 17 personer stadig indexdommen, én person afsone en vilkårsovertrædelse af indexdommen, og én person er udeblevet fra at afsone indexdommen. Ni personer afsone en ny dom.

Af de 123 klienter, som har skrevet kontrakt med DMV, har 38 personer, svarende til 31 pct., pt. tilsyn af kriminalforsorgen, heraf har 28 personer tilsyn i forbindelse med en prøveløsladelse, mens ni personer har tilsyn i forbindelse med en betinget dom, og en person er i frivilligt tilsyn. Fem personer er varetægtsfængslet for ny kriminalitet, mens seks personer er anmeldt eller tilsagt til afsoning (august 2011).

Tabel 9 Status i klientsystemet i juni-august 2011

	Antal	Procent
Inaktive, fuldbyrdelsesforløb afsluttet	46	37%
Afsoner	28	23%
Tilsyn	38	31%
Varetægtsfængslet	5	4%
Anmeldt eller tilsagt til afsoning	6	5%
I alt	123	100%

Analysen af datamaterialet viser, at ud af de 46 personer, der er registreret som inaktive i Kriminalforsorgens klientsystem, er 25 personer stadig aktive i behandling hos DMV (heraf er to personer registreret som at have pause i behandlingen).

At de er aktive hos DMV men inaktive i klientsystemet betyder i de fleste tilfælde, at de er startet på behandling hos DMV, mens de var aktive klienter i Kriminalforsorgen i 2009, 2010 eller 2011, men at deres fuldbyrdelsesforløb er afsluttet undervejs (fx at de er udgået af tilsyn).⁹

5.4. Ny kriminalitet

For de tre grupper, som hhv. har gennemført behandlingen hos DMV, er droppet ud af behandlingen og som stadig er aktive i behandlingen, er det undersøgt, om klienterne er recidiveret til voldskriminalitet (uanset art).¹⁰ Recidiv betyder, at klienterne efter fuldbyrdelsesforløbet af indexdommen er blevet dømt for vold og har fået en ny ubetinget dom eller betinget dom med vilkår om tilsyn, dvs. at de optræder i Klientsystemet med et nyt fuldbyrdelsesforløb.

Tabel 10 Ny kriminalitet

	Gennemført behandling	Droppet ud af behandling	Aktiv i behandling
Ny dom for vold	3	1	7
Ingen ny dom for vold	11	19	54
Recidiv ej muligt	3	5	15
I alt	17	25	76

Tabel 10 viser, hvor mange af klienterne i de tre ovennævnte grupper, der er fået en ny dom for vold. Blandt de 17 personer, som har gennemført behandlingsprogrammet, har tre personer fået en

⁹ En sag skiller sig dog ud, idet det ser ud som om, at vedkommende ikke har været aktiv klient i Kriminalforsorgen siden december 2005. Det synes umiddelbart ikke at være en person, som er blevet henvist til behandling hos DMV af Kriminalforsorgen. Hvad angår de to personer, som er registreret med pause i behandlingen hos DMV, har den ene indgået behandlingskontrakt i marts 2009 og afsluttet sit fuldbyrdelsesforløb i september 2010, mens den anden har indgået behandlingskontrakt i marts 2010 og afsluttet sit fuldbyrdelsesforløb i marts 2011.

¹⁰ Der er således ikke kun tale om recidiv til vold i nære relationer, idet Klientsystemets definition af "vold" omfatter alle former for vold og relationen mellem gerningsmand og offer ikke fremgår af registreringer.

ny dom for vold, mens det er én af de 25 personer, som er droppet ud af behandlingen, der har fået en ny dom. Endelig har syv ud af de 76 personer, som stadig er aktiv i behandling, fået en ny dom.

Betegnelsen ”recidiv ej muligt” betyder, at klienten ikke kan observeres mht. recidiv, fordi vedkommende ikke har afsluttet fuldbyrdelsesforløbet af indexdommen (enten fordi vedkommende afventer på at fuldbyrde indexdommen, stadig er i gang med at fuldbyrde indexdommen eller der ikke er en aktuel indexdom).

Det er på baggrund af tabellen ikke muligt at drage konklusioner, om behandlingen har en recidivhæmmende effekt. Dels fordi der på nuværende tidspunkt er så få klienter, som har gennemført behandlingen, dels fordi der ikke findes nogen sammenlignelig kontrolgruppe, som de behandlede klienter kan sammenlignes med.

Det skal endvidere pointeres, at observationstiden for recidiv er forskellig for klienterne. Det betyder, at de klienter, som har skrevet behandlingskontrakt med DMV i 2010, kan observeres i en længere periode, end dem som har skrevet kontrakt i 2011. Alle er observeret indtil juni-august 2011.

6. Omtale af rapport fra servicestyrelsen

I juli 2011 udgav Servicestyrelsen rapporten ”Behandling af mænd der udøver vold – Evaluering af fire projekter”.¹¹ Et af de projekter, som her evalueres er Dialog Mod Vold. De øvrige tre er Krisecenter Odense, Alternativ til vold i Roskilde og Manderådgivningen i Herning Kommune.

Der er ikke tale om en effektevaluering med et højt evidensniveau, men en evaluering af de fire behandlingssteder, der inkluderer en faglig vurdering af behandlingen og udbyttet heraf set med de behandlede mænd, deres partner og behandlernes øjne.

Evalueringen er baseret på 1) en spørgeskemaundersøgelse som omfatter de behandlede mænd, deres partner og behandlerne, og 2) en interviewundersøgelse med de behandlede mænd og repræsentanter fra behandlingsstederne. Rapporten indeholder endvidere et litteraturstudie, der gennemgår effektundersøgelser af behandlingsprogrammer til mænd, der udøver partnervold. Datamaterialet er indsamlet i 2009-2010.

Af de fire behandlingssteder er DMV det sted, som har den største kapacitet. I undersøgelsesperioden 2009-2010 var der således 442 mænd i behandling hos DMV, mens der var 110 i behandling i de tre andre behandlingssteder tilsammen. Det er således også klienter fra DMV, som står for størstedelen af besvarelsene i spørgeskemaundersøgelsen (264 ud af i alt 338 besvarelser, svarende til 78 procent). Besvarelsene fra DMV vejer dermed tungt i den kvantitative analyse. Servicestyrelsens undersøgelse kan ikke anvendes entydigt til at belyse udbyttet af

---

¹¹ Stevenson, Gráinne, Kristian Stenager og Lise Barlach: *Behandling af mænd der udøver vold. Evaluering af fire projekter*. Servicestyrelsen 2011.

behandlingen for Kriminalforsorgens målgruppe, idet Kriminalforsorgens klienter kun er en delmængde af DMVs klientmasse. Af de 442 personer, som var i behandling hos DMV i 2009-2010, var de 101 personer henvist fra Kriminalforsorgen (baseret på antal underskrevne kontrakter i samme periode). Det svarer til 23 procent.

Der er ingen oplysninger i Servicestyrelsens undersøgelse om, hvor klienterne er blevet henvist fra. Servicestyrelsens undersøgelse gør det således ikke muligt at udlede resultater særligt for Kriminalforsorgens klienter i behandling hos DMV. En stor del af Kriminalforsorgens klienter modtager behandling hos DMV som led i en vilkårsfastsættelse (46 pct.). Effektforskning viser, at personer som deltager frivilligt i et behandlingsprogram sædvanligvis er mere motiveret for behandlingen, end personer som bliver dømt til behandling. På den baggrund kan man formode, at DMVs øvrige klienter, som har henvendt sig af egen vilje, er mere motiverede for behandling og alene derfor må de formodes at få et større udbytte af behandlingen. Det kan således ikke udelukkes, at Servicestyrelsens undersøgelse vedrørende DMV giver et mere positivt udbytte af behandlingen, end hvis det var en undersøgelse, som var foretaget alene på Kriminalforsorgens klienter.

Det er heller ikke muligt på baggrund af Servicestyrelsens rapport at sammenligne udbyttet af de fire behandlingsprogrammer. Grundet få besvarelser fra ATV, Krisecenter Odense og Manderådgivningen er det ikke muligt at opdele analysen på behandlingssteder, idet det i så fald ville være vanskeligt at opretholde de medvirkendes anonymitet. Servicestyrelsens evaluering må derfor betragtes som en samlet evaluering af behandlingstilbud til mænd, der udøver vold, snarere end en evaluering af fire forskellige behandlingssteder.

Servicestyrelsens kvantitative undersøgelse viser, at de mænd, der har begået vold i nære relationer, som har deltaget i undersøgelsen, overordnet set er mindre voldelige overfor deres partner efter behandlingen end før behandlingen, og at stort set alle klienterne giver udtryk for, at behandlingen har hjulpet dem i forhold til deres voldsproblematik og parforhold i øvrigt. De partnere, som har deltaget i undersøgelsen, mener også, at behandlingen har hjulpet deres mænd, om end deres vurdering af udbyttet er lidt mindre, end mændene vurderer. Undersøgelsen viser endvidere, at behandlerne fra de fire behandlingssteder vurderer, at de behandlede mænd er blevet mindre voldelige, og at de er blevet bedre til at forvalte deres aggressioner. Ligeledes viser den kvalitative undersøgelse, at de interviewede mænd er tilfredse med behandlingen, og de vurderer, at de har fået et godt udbytte af den.

Rapportens hovedkonklusion er: ”Behandlingen ved de fire behandlingssteder ser ud til at virke for de mænd, som deltager i den kvantitative såvel som den kvalitative undersøgelse. Det kan ikke ud fra det foreliggende materiale siges, om behandlingen virker på alle mænd, der går i behandling på de fire evaluerede behandlingssteder. Evalueringen viser heller ikke, om mænd i behandling oplever tilbagefald efter endt behandling, da der kun måles på korttidsvirkning” (s. 180).

Endvidere konkluderer Servicestyrelsen, at ”Der ser overordnet betragtet ikke ud til at være forskel på klienternes udbytte af behandlingen behandlingsstederne imellem” (s. 180). På baggrund af rapportens litteraturstudie peger Servicestyrelsen imidlertid på, at længerevarende behandlingsforløb på mindst seks måneders varighed indebærer en lavere recidivrisiko end kortere behandlingsprogrammer. Både ATV og DMV har behandlingsforløb, som sædvanligvis strækker sig over 12 måneder. Endeligt konkluderer Servicestyrelsen, at de fire evaluerede behandlingssteder alle yder fagligt velfunderet behandling til mænd, der udøver partnervold.

7. Opsummering og konklusion

I november 2008 indgik Direktoratet for Kriminalforsorgen en samarbejdsaftale med Dialog Mod Vold om at henvise klienter, som havde begået vold i nære relationer, til behandling for denne problematik. Fra begyndelsen af denne forsøgsordning til udgangen af 2. kvartal 2011 har 123 af kriminalforsorgens klienter underskrevet en behandlingskontrakt med DMV. En midtvejsevaluering af Kriminalforsorgens samarbejde med DMV fra 2010 viste, at der i forsøgsordningens første år (2009) var kommet langt færre klienter i behandling end forventet.

I 2010 steg antallet af henvendelser til DMV imidlertid. Det skyldes formentlig, at der blev udsendt information til tjenestestederne om samarbejdet med Dialog Mod Vold, at der blev indsamlet datamateriale til brug for midtvejsevalueringen, og at der blev iværksat en indberetningsordning, hvor tjenestestederne blev bedt om at udfylde lister til Straffuldbyrddelseskontoret om klienter, som faldt inden for forsøgsordningens område. I de fire kvartaler, hvor indberetningsordningen foregik, underskrev 69 klienter en behandlingskontrakt med DMV (57 pct. af samtlige kontrakter). I 2010 påbegyndte repræsentanter fra DMV en besøgsrunde på tjenestestederne for at informere om behandlingstilbuddet.

I slutningen af 2010 begyndte antallet af underskrevne kontrakter imidlertid at falde igen. Tidsmæssigt falder det sammen med, at indberetningsordningen stoppede. Direktoratet for Kriminalforsorgen vil hermed opfordre tjenestestederne til stadig at være opmærksomme på, om de har klienter, som har begået vold i nære relationer og henvise dem til behandling hos DMV.

I den etårige periode, hvor indberetningsordningen foregik, modtog Straffuldbyrddelseskontoret oplysninger om 260 personer, som faldt indenfor forsøgsordningens område. Heraf havde tjenestestederne henvist 142 klienter (55 pct.) til DMV og af disse havde 83 klienter indvilget i at mødes med en behandler fra DMV. Tjenestestederne begrundede de manglende henvisninger med, at de ikke havde tilstrækkeligt kendskab til samarbejdet med DMV, at der var blevet iværksat anden type behandling eller at man ikke fandt behandlingen hos DMV egnet.

Analyse af datamaterialet fra DMV viser, at en stor del af dem, som har skrevet kontrakt med DMV, stadig er i behandling. Af de 123 personer, som har underskrevet en behandlingskontrakt med DMV, var 76 personer (svarende til 62 pct.) stadig registreret som aktiv i behandling ved

udgangen af juni 2011. Det var blot 17 personer (14 pct.), som havde gennemført behandlingen. 25 personer (20 pct.) var droppet ud af behandling.

Kombinationen af den store tilgang af klienter i 2010, det store antal personer, som stadig er i behandling og en længere behandlingstid end de forventede 12 måneder for en stor del af klienterne, har givet kapacitetsproblemet hos DMV således, at de nu opererer med en venteliste. Fem personer ventede på at komme i behandling ved udgangen af juni 2011.

Opslag af sagerne i Kriminalforsorgens klientsystem viser, at ud af de 123 klienter, som har underskrevet en behandlingskontrakt med DMV, har 57, svarende til 46 pct., et vilkår om behandling. Det er primært et vilkår om behandling i forbindelse med en prøveløsladelse, som benyttes. Det er Statsfængslet i Horserød, som er det tjenestested, som oftest har benyttet sig af at fastsætte et vilkår om behandling hos DMV, når klienter skulle prøveløslades.

Ved opslag i Kriminalforsorgens Klientsystem er det ligeledes undersøgt, om klienterne er recidiveret, dvs. har fået en ny dom for vold. 11 af de 123 klienter, som har underskrevet en behandlingskontrakt med DMV, har fået en ny voldsdom. Heraf har tre personer gennemført behandlingsprogrammet, én person er droppet ud af behandlingen og syv personer er stadig i behandling hos DMV. Det er ikke muligt på baggrund af disse tal at konkludere, om behandlingen har en recidivhæmmende effekt, eftersom der ikke findes nogen sammenlignelig kontrolgruppe.

Det er heller ikke muligt på baggrund af Servicestyrelsens evaluering af DMV (og tre andre behandlingsprogrammer til voldelige mænd) at konkludere, om der er en egentlig effekt af behandlingen. Servicestyrelsens undersøgelse indeholder heller ikke en sammenlignelig kontrolgruppe. Alligevel giver Servicestyrelsens undersøgelse en indikation af, om de medvirkende klienter får et udbytte af behandlingen. Undersøgelsen viser, at de behandlende mænd vurderer, at behandlingen har hjulpet dem. Dette gælder alle fire behandlingstilbud og det er ikke muligt at sammenligne udbyttet af behandlingen de fire behandlingssteder imellem.

Pr. 1. juli 2011 har 17 af Kriminalforsorgens klienter gennemført behandlingsprogrammet hos DMV.

Bilag 1 Indberetningsskema

Tjenestested: _____

Omfatter perioden: _____

Potentielle klienter til forsøgsordningen, dvs. klienter som er dømt for vold i nære relationer

Navn	Cpr	Henvist	Begrundelse for manglende henvisning, dvs. henvist=3
		1) Henvist og har takket ja til besøg af DMV 2) Henvist men har takket nej til at få besøg af DMV 3) Person er ikke blevet henvist	1) Kendte ikke til samarbejde med DMV 2) Vidste ikke hvordan henvisning til DMV foregik 3) Havde ikke nok kendskab til DMV behandling til, at jeg vurderede, det var forsvarligt at henvise klient 4) Troede ikke, at klienten ville i behandling Andet: skriv forklaring

Bilag 2 Antal indberetninger modtaget fra Kriminalforsorgens tjenestesteder

	4. kv. 2009	1. kv. 2010	2. kv. 2010	3. kv. 2010
Arresthus Assens	0	0	2	0
Arresthus Esbjerg				0
Arresthus Frederikshavn	0	0	0	0
Arresthus Frederikssund		0	0	2
Arresthus Haderslev				0
Arresthus Helsingør	1	0	0	0
Arresthus Herning	0	0	0	0
Arresthus Hillerød	0	0		0
Arresthus Hjørring	0	0	0	0
Arresthus Hobro	0	0	0	1
Arresthus Holbæk	0	0	0	
Arresthus Holstebro	1	1	1	0
Arresthus Kalundborg		0	0	0
Arresthus Kolding	KiF Kolding	KiF Kolding	KiF Kolding	KiF Kolding
Arresthus Køge				
Arresthus Maribo	0	0		0
Arresthus Nakskov			0	
Arresthus Nykøbing F.		4	0	2
Arresthus Nykøbing M.	0	0	0	0
Arresthus Næstved	0		0	
Arresthus Odense	KiF Odense	KiF Odense	KiF Odense	KiF Odense
Arresthus Randers	0	0	0	0
Arresthus Ringkøbing	0	0	0	0
Arresthus Ringsted	1	1	0	1
Arresthus Roskilde	0	0	0	
Arresthus Rønne	0	0	0	
Arresthus Silkeborg	1	0	0	0
Arresthus Slagelse	KiF Sydsj./LF	KiF Sydsj./LF	KiF Sydsj./LF	KiF Sydsj./LF
Arresthus Svendborg	0	0	0	0
Arresthus Sønderborg	0	0	0	0
Arresthus Tønder	0		0	0
Arresthus Vejle	0	0		
Arresthus Viborg	0	0	0	0
Arresthus Åbenrå	0	0	0	0
Arresthus Aalborg	0	0	0	0
Arresthus Århus	1	3	1	1
Københavns Fængsler			6	3

Pension Brøndbyhus	0	0	0	0
Pension Engelsborg				
Pension Kastanienborg	1	0	0	
Pension Lyng	1	1	0	
Pension Lysholmgård	0	0		
Pension Fanø	0	0	0	0
Pension Skejby	1		2	0
Kontraktpensionen Fyn	2			0
Statsfængslset Jyderup	5	1	3	4
Statsfængslset Nyborg	3	1	0	8
Statsfængslset Ringe	0	3	0	0
Statsfængslset Vridsløselille	1	0	0	3
Statsfængslset Midtjylland/Nr. Snede	7	3	2	0
Statsfængslset Møgelkær	2	0	1	1
Statsfængslset Kragsskovhede	3	2	2	6
Statsfængslset Søbysøgaard	3	1	1	2
Statsfængslset Renbæk	12	13	4	9
Statsfængslset Horserød	7	5	6	
Statsfængslset Sdr. Omme	6	5	4	1
Statsfængslset Østjylland			4	1
Anstalten ved Herstedvester	25			
KiF samftj.				
KiF Kbh.	0	0	0	0
KiF Midt- og Vestsjælland			0	0
KiF Midtjylland	0	1	3	1
KiF Nordjylland	0	1	0	
KiF Nordsjælland	1	7	1	0
KiF Østjylland	2	3	2	1
KiF Syd- og Sønderjylland	0	0	0	3
KiF Sydøstjylland	0	4	1	1
KiF Vestjylland	0	0	1	2
KiF Bornholm	4	0		1
KiF Fyn	9	4	1	3
KiF Sydsjælland og Lolland F.	6	10	3	5
KiF Vestegnen	1	3	3	4
I alt	107	77	54	66